

РОЗДІЛ 1

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ СХЕМ ЛІКУВАННЯ РІЗНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

ФАРМАКОЕКОНОМІКА: СЬОГОДНІ І ЗАВТРА В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

В. П. Черних

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

mail@ukrfa.kharkov.ua

Сьогодні в Україні в складних соціально-політичних і економічних умовах проводиться робота з реформування системи охорони здоров'я, її реорганізації відповідно до кращих європейських зразків. Гарантування широким верствам населення належної фармацевтичної допомоги, забезпечення доступності як життєво необхідних, так і високоефективних сучасних лікарських препаратів для лікування рідкісних (орфанних) захворювань – невід'ємна складова реформ у сфері охорони здоров'я. В комплексі проблем лікарського забезпечення актуальним також є питання ефективної системи реімбурсації вартості лікарських препаратів.

Вирішення питань забезпечення населення лікарськими засобами і медичними виробами, що закуповуються за бюджетні кошти, використання бюджетних коштів при державних закупівлях препаратів в умовах зміни курсу гривні щодо іноземних валют, зниження ВВП в зв'язку зі спадом економіки у 2014 році висуває особливі вимоги до відбору лікарських препаратів для включення їх у Національні переліки, Державний і регіональні формуляри. У зазначені нормативні документи слід включати препарати з оптимальним співвідношенням ефективності і вартості, яке визначається на основі фармакоекономічного аналізу.

Нинішні економічні умови визначають підвищення попиту на фармакоекономічні дослідження не тільки з боку держави, а і з боку професійної спільноти – виробників ліків, лікарів, провізорів. В умовах, коли щорічно з'являються десятки

нових високовартісних препаратів, питання співвідношення між вартістю та ефективністю ліків стає дуже актуальним.

Фармакоекономічні дослідження допомагають виявляти економічні переваги сучасних лікарських препаратів та схем лікування, які клінічно більш ефективні і дозволяють економити ресурси за рахунок скорочення термінів лікування, зниження числа ускладнень та досягнення клінічного ефекту у більшого числа хворих. І навпаки, визначати більш дешеві, але менш ефективні препарати і схеми лікування, при використанні яких один вилікуваний хворий коштує дорожче ніж при використанні дорогих та більш ефективних схем.

З часом фармакоекономічні дослідження стануть рутинними технологіями, як це є зараз в європейських державах, де вони є аргументами для прийняття рішень в охороні здоров'я. На даний час в Україні абсолютна більшість пацієнтів проводять фармакотерапію за свій рахунок. Проте в найближчому майбутньому ситуація може змінитися – Україна впритул підійшла до впровадження системи страхової медицини і страхового відшкодування вартості медичної допомоги. Введення в охорону здоров'я обов'язкового медичного страхування вимагає створення страхових переліків лікарських препаратів для відшкодування фармакотерапії, які складаються на основі результатів фармакоекономічного аналізу використання лікарських препаратів та показників їх клінічної ефективності.

Фармакоекономіка не тільки активно розвивається сьогодні, ще більш активний розвиток чекає її завтра. Фахівців, які зможуть на високому професійному рівні проводити фармакоекономічні дослідження, вже більше десяти років готує НФаУ. Результати їх досліджень втілені в численних наукових публікаціях, дисертаційних роботах, методичних рекомендаціях для лікарів та працівників фармації, впроваджуються в практику охорони здоров'я при розробці формулярів різного рівня.

В рамках фармакоекономіки може бути найбільш успішно реалізована участь професіоналів фармації в рішенні економічних проблем, що стоять перед системою охорони здоров'я.

Кінцева мета фармакоекономіки – підвищення економічної ефективності системи охорони здоров'я в інтересах усіх учасників фармацевтичного ринку і ринку медичних послуг.

ПЕРСПЕКТИВИ ФАРМАКОЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ЛІКУВАННЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ В УКРАЇНІ

В. О. Демченко¹, О. С. Яковлева²

*Кафедра управління і економіки фармації, медичного та
фармацевтичного правознавства¹*

*Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО²
Державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна*

yakovlevapharm@yandex.ru

Вступ. У випадках, коли надання медичної допомоги хворим потребує додаткових витрат на отримання більш корисного лікування, доцільним є застосування такого методу фармакоекономічного аналізу як «готовність до оплати». Для його проведення визначають «поріг готовності платити» (ПГП), який відображає ту суму (в національних грошових одиницях країни), яку пацієнти готові витратити на досягнення певного терапевтичного ефекту. Особливого значення це набуває для хворих з ішемічною хворобою серця (ІХС), лікування яких передбачає призначення статинів протягом тривалого часу.

Матеріали та методи досліджень. Для визначення ПГП проведено анкетування 89 хворих на ІХС, які знаходились на лікуванні у кардіологічних відділеннях лікувальних закладів Запорізької області у 2014 р.

Результати досліджень. Для проведення опитування хворих на ІХС розроблена анкета, в якій були запропоновані питання, що виявляють «готовність до оплати» за рахунок особистих коштів, доцільність реальних витрат на лікування статинами з позиції хворого. За результатами анкетування встановлено, що серед опитаних, 10,11% вважають доцільними витрати на лікування статинами за рахунок особистих коштів або розглядають можливість співоплати. Більшість опитуваних хворих не готові оплачувати лікування.